

PERE MARTÍ

La decisió d'Esquerra Republicana de Catalunya de sumar-se a un Govern tripartit d'esquerres ha generat perplexitat i desorientació en bona part del món nacionalista català, més enllà de les sigles dels partits; com diu un gran amic, en Miquel Sellarès, en la transversalitat nacionalista. Hi ha hagut moltes crítiques a aquesta decisió, algunes de legítimes i honestes, però altres d'interessades, i fins i tot algunes de farisaiques. Josep-Lluís Carod-Rovira, que és una persona intel·ligent, sap distingir les unes de les altres.

D'entrada, cal dir que ERC és un partit sobirà, que té tot el dret a pactar amb qui vulgui per formar govern, si considera que això és el millor per al partit i fins i tot per als objectius nacionals de Catalunya. En la seva intervenció per justificar l'acord, Carod va situar la decisió en el terreny estratègic del catalanisme, assegurant que el Govern tripartit d'esquerres era el que garantia la cohesió civil de Catalunya amb vista al futur, perquè integra en el procés de construcció nacional tots els sectors de població que, sense ser-ne hostils, no se'n senten partícips. Com a objectiu, no només és legítim sinó també necessari en un país que planteja l'assoliment de la seva sobirania per la via pacífica i democràtica i, per tant, necessita que aquest objectiu sigui compartit per una majoria molt àmplia de la seva població. L'únic dubte que es planteja és si el mètode triat és el més eficaç per avançar cap a aquest objectiu, però això només ho demostrarà el pas del temps, amb els resultats d'una acció de govern que encara no ha començat.

Fins i tot en el cas que finalment ERC no se'n sortís i no assolís els objectius previstos, cosa que ara com ara no tinc elements per dubtar-ne, s'ha de recordar que Esquerra també té el dret a equivocar-se, com va equivocar-se CiU l'any 1999 en pactar amb el PP quan podia fer-ho amb ERC i a ningú no se li va acudir acusar estúpidament de traïdor Jordi Pujol, de la mateixa manera que no ho és Carod-Rovira per pactar ara amb el PSC. És normal que des de CiU s'expressi malestar per aquesta decisió d'ERC, perquè ha estat descavalçada del Govern tot i guanyar les eleccions, però cometrien un error si es passessin els propers quatre anys queixant-se.

Cohesió civil, fractura

"Aquests dies he detectat símptomes clars de fractura dins el món nacionalista. Ara com ara només són símptomes, però poden esdevenir realitat si s'opta per entrar en una espiral caïnita d'enfrontaments, desqualificacions i acusacions estúpides de traïció. Un enfrontament així afebliria de mort el catalanisme polític i reforçaria els partits estatalistes fins a convertir-los en hegemònics a Catalunya"

Seria molt més productiu per a la federació nacionalista analitzar què ha passat i, sobretot, per què ha passat. Haurien de preguntar-se per què un partit nacionalista com ERC decideix no pactar amb una altra formació nacionalista com CiU i aquesta decisió es pren per absoluta unanimitat, sense fissures internes, amb l'aval de tota la direcció i la militància, amb alguna excepció anecdòtica. La resposta, la trobaran segurament en un error estratègic que han comès en l'última dècada, de no haver sabut valorar el creixement d'ERC, d'haver tractat el partit republicà amb prepotència i paternalisme, d'haver-se pensat que era la sectorial patriòtica del nacionalisme convergent.

L'Esquerra de Carod representa un espai polític nou a Catalunya, no és una simple radicalització del nacionalisme convergent, sinó una proposta política diferenciada, ideològicament i estratègicament. Quan aquests dies algú diu que els vots de Carod són "prestats", o que els diputats que ha guanyat vénen de CiU, s'equivoca. Certament, alguns vénen de CiU, però no tots. Altres vénen també d'una nova generació de catalans, que no ha combregat mai amb la formació de Pujol, i altres, fins i tot, vénen del cinturó de Barcelona, dels fills de la Manuela, fills de pares immigrants que han nascut aquí a Catalunya i que han trencat la dependència mental en què els volia situar el PSC, i perpetuar eternament la seva condició d'immigrants, per mantenir-los clientelament

fidels a un gueto electoral, i han assumit sense complexos la seva condició de catalans.

La decisió que ha pres ERC de fer un Govern amb el Partit dels Socialistes de Catalunya i Iniciativa per Catalunya Verds està feta pensant sobretot en aquest últim segment de vot. És la novetat principal de les eleccions del 16-N, un filó que si el catalanisme sap mimar i fer créixer, serà imparabile. Pactant amb el PSC, Carod assegura que vol blindar aquesta nova mina de vots. De tota manera, no serà fàcil, per diversos motius.

En primer lloc, perquè el tret li pot sortir per la culata. D'entrada, lliurant la presidència de la Generalitat al PSC, Carod el que fa és donar credibilitat catalanista als socialistes catalans.

nacional?

Els membres de les comissions negociadores d'ERC, PSC i ICV-EUiA, l'endemà que els republicans acceptessin de manera unànime el pacte tripartit.

La sorpresa més important de les negociacions postelectorals no és que ERC pacti amb el PSC, sinó que per primera vegada des del pacte d'abril del 1978 el PSC no fa el que li diu el PSOE sinó al revés, el PSOE ha fet el que li ha dit el PSC, que és estar callat i acceptar el pacte. Naturalment, això no hauria estat possible si el PSOE hagués estat al Govern d'Espanya, com als anys vuitanta. Però el PSOE d'avui és un partit en crisi, sense un lideratge fort i sense perspectives de victòria electoral. Aquesta tendència s'accentuarà en un futur, amb la qual cosa el PSC reforçarà les seves posicions. Si, com sembla, el PP revalida la majoria absoluta, aleshores els socialistes catalans tindran les mans lliures per fer definitivament el que vulguin i Maragall podrà reforçar el seu perfil catalanista a còpia d'enfrontaments amb la majoria absoluta i absolutista de Mariano Rajoy. Curiosament, en aquest cas, el que és bo per al país, que el PSC marqui distàncies orgàniques amb el PSOE, pot acabar perjudicant electoralment ERC, ja que difícilment es podrà convertir en el referent de l'esquerra nacional, com

pretén, si davant té un PSC pletòric i desacomplexadament catalanista. Aquells electors d'esquerra que ha tingut, que volen deixar de ser fills d'immigrants per ser catalans de ple dret, poden continuar votant ERC, evidentment, però el PSC els pot tornar a seduir.

En canvi, en segon lloc, la decisió d'ERC de fer president Pasqual Maragall ha provocat molts dubtes dins el món nacionalista. És cert que la militància republicana l'ha avalat sense fissures, però no l'electorat. ERC s'equivocaria si veiés les crítiques que està rebent del món nacionalista només com una simple campanya orquestrada per CiU. La campanya existeix, però el mal-estar també, i va molt més enllà d'una simple conspiració convergent. Si el partit republicà ignora aquesta realitat, pot tenir alguna sorpresa electoral en les eleccions espanyoles del mes de març i en les catalanes d'aquí a quatre anys.

La decisió de descartar una majoria nacionalista i pactar amb el PSC blinda l'electorat nou d'ERC que, dins l'eix esquerra-dreta, prioritza els factors de progrés, però deixa desorientat o directa-

ment contrariat aquell que dins l'eix catalanisme-espanyolisme prioritza els factors nacionals. Entre aquests electors, la credibilitat de Josep-Lluís Carod-Rovira fa que de moment es mantingui en una situació d'impàs, d'esperança crítica, però ERC ha de fer gestos clars dirigits a aquest segment electoral per reconciliar-s'hi, si no vol que passin a l'abstenció com a producte del seu desencantament o que els pugui seduir fins i tot una nova CiU òrfena de responsabilitats de govern i, per tant, tan sobiranista com faci falta.

I més enllà dels tacticismes electorals, també ERC ha de tenir clar estratègicament que de la mateixa manera que no es pot avançar com a país sense comptar amb tots els seus ciutadans, vinguin d'on vinguin i parlin la llengua que parlin, aquests objectius tampoc no seran possibles deixant de banda CiU, la principal força del catalanisme polític. De la mateixa manera que CiU ha de deixar de veure ERC com el germà petit, ERC s'ha de treure el complex de germà petit i deixar de veure CiU com una amenaça pel seu futur.

Aquests dies he detectat símptomes clars de fractura dins el món nacionalista. Ara com ara només són símptomes, però poden esdevenir realitat si s'opta per entrar en una espiral caïnita d'enfrontaments, desqualificacions i acusacions estúpides de traïció. Un enfrontament d'aquestes característiques només serviria per afeblir mortalment el catalanisme polític, perquè el debilitaria fins a l'extenuació i reforçaria els partits estatals fins a convertir-los en hegemònics a Catalunya. Potser no passarà com al País Valencià, però sí que es pot acabar produint una balearització del catalanisme polític. Podem tenir dos partits nacionalistes eternament enfrontats, incapaces de consensuar una estratègia comuna, mentre els partits estatals es reparteixen plàcidament l'hegemonia electoral.

Pere Martí és periodista